

LÄNSSTYRELSEN
VÄSTRA GÖTALANDS LÄN

Miljöprövningsdelegationen

e-delgivning

BESLUT
2017-05-04

Diarienummer
551-543-2017
Dossienummer
1470-1195

Sida
1(5)

Lidfarm AB
jorglev@hotmail.com

Förlängning av igångsättningstiden i tillstånd till djurhållning i Vara kommun

Kod i miljöprövningsförrordningen (SFS 2013:251): 1.10 (B)

Beslut

Miljöprövningsdelegationen inom Länsstyrelsen i Västra Götalands län förlänger igångsättningstiden enligt tillståndsbeslut meddelat den 4 december 2013 (dnr 551-20056-2011) för Lidfarm AB. Tiden inom vilken igångsättning ska ha skett förlängs till den 30 juni 2019.

I övrigt gäller tillståndet meddelat den 4 december 2013.

Redogörelse för ärendet

Gällande tillstånd

Lidfarm AB (bolaget) fick den 4 december 2013 tillstånd enligt miljöbalken till befintlig och utökad unghönsproduktion på fastigheterna Smedtofta 2:85 och Smedtofta 4:8 i Vara kommun. Tillståndet omfattar en djurhållning om högst 57 100 unghönsplatser.

Den utökade verksamheten enligt tillståndet ska ha satts igång senast tre år efter det datum då beslutet vann laga kraft. Detta betyder senast den 9 januari 2017.

Ärendets handläggning

Ansökan har remitterats till Miljö- och byggnadsnämnden i Vara kommun och Länsstyrelsen. Yttrandena från Miljö- och byggnadsnämnden samt Länsstyrelsen har lämnats för eventuella synpunkter till bolaget. Bolaget har inte lämnat några synpunkter.

Ansökan med yrkanden

Lidfarm AB har den 8 januari 2017 kommit in med en ansökan om förlängning av igångsättningstiden med ytterligare fyra år till den 17 januari 2021.

Skälen som anges för yrkandet i ansökan är:

1. När tillståndet väl var beslutat var det inte möjligt att bygga på grund av att marknaden för unghönsuppfödning (som är ett mycket smalt koncept) hade minskat med ca 20 %. Efterfrågan saknades när tillståndet var klart och då var det inte aktuellt att utöka.

2. Under tiden har ändå den befintliga verksamheten utvecklats. Investeringar har gjorts under 2016 genom renoveringar och optimering av befintligt stall som lett till ökad miljönytta, ökad djurvälstånd och mer energieffektiv produktion.
3. Lönsamhet finns i verksamheten. Bolaget har projekterat för ytterligare utökning enligt tillståndet inför kommande år. Det är därför av stor vikt att tillståndet förlängs så att byggnation kan ske när läge kommer. Produktionen är prioriterad för exempelvis investeringsstöd från Länsstyrelsen. Om ett nytt tillstånd skulle behöva sökas kommer det att bromsa utvecklingen av verksamheten. Att genomgå en ny tillståndprocess är inte aktuellt.
4. Den planerade utökningen på Smedtofta 2:85 innebär ingen ny verksamhet eller ny lokalisering utan blir en utökning av den befintliga. Inga betydande förändringar i den omgivande miljön har skett, som inte redan är reglerad i tillståndet.
5. Det blir miljömässigt bra samt ekonomiskt bra för bolaget om den planerade utökningen kan ske. Befintlig och planerad produktion har samverkans effekter. Till exempel finns redan ett gödsellager som byggdes om 2016 och som är förberett med tillräcklig lagringskapacitet även för den utökade produktionen.
6. Om inte förlängd igångsättningstid medges kommer bolaget på längre sikt att bli mer sårbart, då utvecklingen går mot en marknad som efterfrågar leveranser av stora poster med djur per tillfälle.

Yttranden

Miljö- och byggnadsnämndens yttrande

Miljö- och byggnadsnämnden ser inget hinder att ge förlängd igångsättningstid för tillståndet enligt miljöbalken. Eftersom verksamheten kommer att bedrivas inom primär skyddszon i Smedtofta vattenskyddsområde vill nämnden dock påminna om att det finns planer att i framtiden besluta om nya vattenskyddsföreskrifter. Konsekvenserna av de föreslagna vattenskyddsföreskrifterna är:

- Tillstånd kommer att krävas för att använda desinficeringsmedel inom den primära skyddszonen,
- tillstånd kommer att behöva sökas för hantering av gödsel,
- tillstånd kommer att behöva sökas för schaktning.

Det har heller inte skett några betydande förändringar i närområdet, som skulle betyda att tillståndet inte skulle kunna tas i anspråk i sin nuvarande form vid ett senare datum.

Länsstyrelsens yttrande

Länsstyrelsen tillstyrker bolagets ansökan om förlängd igångsättningstid för utökad unghönsproduktion, men anser samtidigt att förlängningen av igångsättningstiden bör begränsas till den 30 juni 2019.

I december 2013 beviljades bolaget tillstånd för befintlig och utökad unghönsproduktion på fastigheterna Smedtofta 2:85 och Smedtofta 4:8 i Vara kommun. Unghönsproduktionen skulle utökas på Smedtofta 2:85 genom uppförande av ett nytt stall, anläggande av lagringsbehållare för tvättvatten, ombyggnation av befintlig flytgödselbehållare till gödselhus med bottenplatta samt anläggning av en hårdjord trafikyta i anslutning till gödselhuset. Tillståndet vann laga kraft den 9 januari 2014. Igångsättningstiden för utökad unghönsproduktion, tre år, gällde därmed fram till och med den 9 januari 2017, då den med tillståndet utökade verksamheten skulle ha satts igång.

Länsstyrelsen bedömer att marknadens nedgång med 20 % får anses vara kopplade till förändringar i konjunkturen, vilket Mark- och miljöoverdomstolen i en tidigare dom (mål nr M 9024-15) inte ansåg vara tillräckliga skäl för förlängning. Dock bedömer Länsstyrelsen att synnerliga olägenheter kan anses föreligga i detta fall om igångsättningstiden inte förlängs, då delar av de investeringar som ingår i utökningen, såsom det ombyggda gödsellagret, redan är utförda.

Bolaget har yrkat på fyra års förlängd igångsättningstid. Länsstyrelsen anser enligt ovan att det i och för sig kan anses skäligt att tillstyrka förlängning av igångsättningstiden mot bakgrund av synnerliga olägenheter, men att den i så fall bör begränsas att gälla till den 30 juni 2019, det vill säga ytterligare knappt två och ett halvt år. Förlängning med knappt två och ett halvt år bedöms som skälig, för att möjliggöra fortsatt byggnation och uppstart av den tillståndsgivna verksamheten. Att medge ytterligare förlängning för att skapa marginal för eventuellt förbättrat konjunkturläge är inte motiverat.

Miljöprövningsdelegationens bedömning

Tillståndsmyndigheten kan, enligt 24 kap. 2 § miljöbalken, förlänga igångsättningstiden för ett tillstånd med högst tio år, om tillståndshavaren visar att den har giltigt skäl för dröjsmålet eller att synnerliga olägenheter skulle uppstå om tillståndet förfaller. Ansökan om förlängning ska göras innan den föreskrivna tiden gått ut.

Lidfarm AB har ansökt om förlängning av igångsättningstiden inom föreskriven tid, det vill säga innan den 9 januari 2017.

Giltigt skäl för dröjsmålet

I ansökan framhålls som skäl för dröjsmålet att marknaden gått ned med 20 % när tillståndet beslutades och bolaget menar att det inte går att utöka i ett sådant läge. Samtidigt anges dock att det finns lönsamhet i verksamheten.

Av praxis framgår att giltiga skäl för dröjsmål är sådana som rent faktiskt hindrar ett utförande av verksamheten, exempelvis svårigheter att utverka andra erforderliga tillstånd eller att få fram arbetsmaskiner eller personal. Att konjunkturen förändras är visserligen en omständighet som försvårar för verksamhetsutövaren att bedöma de ekonomiska riskerna med projektet, men konjunktursvängningar kan inte i sig utgöra giltiga skäl för dröjsmål, utan får inrymmas i de företagsekonomiska risker som normalt är förknippade med ett projekt, se Mark- och miljöoverdomstolens dom, M 9024-15.

Miljöprövningsdelegationen delar Länsstyrelsens bedömning och anser att den anförda nedgången på marknaden är en sådan omständighet som inte går utöver de företagsekonomiska risker som normalt är förknippade med ett projekt och att det därför inte utgör giltigt skäl för dröjsmålet.

Synnerliga olägenheter

Synnerlig olägenhet anses uppkomma först om det aktuella företaget har utförts till en del (prop. 1981/82:130 s. 566 och prop. 1997/98:45 del II s. 254).

Miljöprövningsdelegationen delar Länsstyrelsens bedömning att synnerliga olägenheter skulle kunna uppstå om tillståndet för utbyggnad av unghösuppfödningen förfaller, då delar av den planerade utbyggnaden redan genomförts. Den genomförda utbyggnaden för stallgödsellagring omfattar övergång från lagring av flytgödsel till lagring av fastgödsel samt en utökning av lagringsutrymme som motsvarar utrymme som minst motsvarar den årliga produktionen av fastgödsel vid fullt utnyttjande av tillståndet.

Mot bakgrund av att verksamheten är pågående och att:

- delar av utbyggnaden redan är genomförd,
- tre års igångsättningstid redan förflutit,
- samt att det inte framgår varför just ytterligare fyra år behövs,

menar Miljöprövningsdelegationen att så mycket som fyra års förlängning av igångsättningstiden inte är motiverad.

Miljöprövningsdelegationen bedömer sammantaget att förlängd tid för igångsättning kan medges, men att förlängningen av igångsättningstiden ska begränsas till den 30 juni 2019.

Detta beslut har fattats av Miljöprövningsdelegationen inom Länsstyrelsen i Västra Götalands län. I beslutet har deltagit Sabine Lagerberg ordförande, och Marika Lundmark miljösekreterare. Ärendet har beretts av Stig Karlsson miljöhandläggare.

Sabine Lagerberg

Marika Lundmark

Detta beslut har bekräftats digitalt och saknar därför underskrifter

Så här överklagar du Miljöprövningsdelegationens beslut

Miljöprövningsdelegationens beslut kan överklagas hos Mark- och miljödomstolen vid Vänersborgs tingsrätt. **Överklagandet ska dock skickas eller lämnas till Länsstyrelsen.** Länsstyrelsens e-postadress är vastragotaland@lansstyrelsen.se. Skickar du med vanlig post är adressen Länsstyrelsen i Västra Götalands län, 403 40 Göteborg.

Har överklagandet kommit in i rätt tid överlämnar Länsstyrelsen överklagandet och handlingarna till mark- och miljödomstolen.

Överklagandet ska ha kommit in till Länsstyrelsen **inom tre veckor** från den dag du fick del av beslutet. Är du osäker på när tiden går ut kan du kontakta Länsstyrelsen.

Överklagandet ska vara skriftligt. I skrivelsen ska du ange

- ditt namn, adress, telefonnummer och eventuell e-postadress,
- vilket beslut du överklagar, till exempel genom att ange beslutsdatum och ärendets diarienummer, samt
- hur du anser att Miljöprövningsdelegationens beslut ska ändras och varför det ska ändras.

Sändlista:

Naturvårdverket; registrator@naturvardsverket.se

Havs- och vattenmyndigheten; havochvatten@havochvatten.se

Jordbruksverket; jordbruksverket@jordbruksverket.se

Miljö- och byggnadsnämnden i Vara kommun; miljo.bygg@vara.se

Anna Johansson, LRF Konsult; anna.johansson1@lrfkonsult.se

MPD; sabine.lagerberg@lansstyrelsen.se, marika.lundmark@lansstyrelsen.se

Länsstyrelsen; stig.karlsson@lansstyrelsen.se, monica.lind@lansstyrelsen.se